Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. birželio 16 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — SESV 49, 51 ir 56 straipsniai — Įsisteigimo laisvė — Dalyvavimas vykdant viešosios valdžios funkcijas — Direktyva 2006/123/EB — 14 straipsnis — Įstaigos, kurioms pavesta tikrinti ir sertifikuoti, ar įmonės viešųjų darbų rangovės atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus — Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos reikalaujama, kad tokių įstaigų registruota buveinė būtų Italijoje“

Byloje C-593/13

dėl *Consiglio di Stato* (Italija) 2012 m. liepos 3 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2013 m. lapkričio 20 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

Consiglio di Stato,

Consiglio Superiore dei Lavori Pubblici,

Autorità per la Vigilanza sui Contratti Pubblici di lavori, servizi e forniture,

Conferenza Unificata Stato Regioni,

Ministero dello Sviluppo Economico delle Infrastrutture e dei Trasporti,

Ministero per le Politiche europee,

Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare,

Ministero per i beni e le attività culturali,

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Ministero degli Affari esteri

prieš

Rina Services SpA,

Rina SpA,

SOA Rina Organismo di Attestazione SpA

* Proceso kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz ir A. Ó Caoimh, teisėjai J. Malenovský, A. Arabadjiev (pranešėjas), D. Šváby, M. Berger, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund ir J. L. da Cruz Vilaça,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. gruodžio 2 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Rina Services SpA, Rina SpA* ir *SOA Rina Organismo di Attestazione SpA*, atstovaujamų *avvocati* R. Damonte, G. Giacomini, G. Scuras ir G. Demartini,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocati dello Stato* C. Pluchino ir S. Fiorentino,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

— Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson ir N. Otte Widgren bei L. Swedenborg, F. Sjövall, E. Karlsson ir C. Hagerman,

— Europos Komisijos, atstovaujamos E. Montaguti ir H. Tserepa-Lacombe,

susipažinęs su 2015 m. kovo 10 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 49, 51 ir 56 straipsnių ir 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, p. 36) 14 ir 16 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas susijęs su trimis ginčais, kurie tarp *Presidenza del Consiglio dei Ministri*, *Consiglio di Stato*, *Consiglio Superiore dei Lavori Pubblici*, *Autorità per la Vigilanza sui Contratti Pubblici di lavori, servizi e forniture*, *Conferenza Unificata Stato Regioni*, *Ministero dello Sviluppo Economico delle Infrastrutture e dei Trasporti*, *Ministero per le Politiche europee*, *Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare*, *Ministero per i beni e le attività culturali*, *Ministero dell'Economia e delle Finanze* ir *Ministero degli Affari esteri* ir atitinkamai *Rina Services SpA*, *Rina SpA* bei *SOA Rina Organismo di Attestazione SpA* kilo dėl nacionalinės teisės aktuose sertifikavimo įstaigos statusą turinčioms bendrovėms (*Società Organismi di Attestazione*; toliau – SOA) nustatyto reikalavimo turėti savo registruotą buveinę Italijoje.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 2006/123 1–7, 16 ir 33 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

„(1) <...> Siekiant sustiprinti Europos tautų integraciją ir skatinti subalansuotą, darnią ekonominę ir socialinę pažangą, būtina pašalinti kliūtis su paslaugomis susijusiai veiklai plėtoti tarp valstybių narių. <...>

(2) Konkurencinga paslaugų rinka yra būtina siekiant skatinti Europos Sąjungos ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą. Šiuo metu daug kliūčių vidaus rinkoje neleidžia teikėjams, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), išplėsti savo veiklą už nacionalinių sienų ir naudotis visomis vidaus rinkos teikiamomis galimybėmis. Visa tai silpnina pasaulinį Europos Sąjungos teikėjų konkurencingumą. Laisva rinka, reikalaujanti iš valstybių narių panaikinti peržengiančio sieną paslaugų teikimo apribojimus, kartu didinant skaidrumą ir gerinant vartotojų informavimą, suteiktų vartotojams didesnį pasirinkimą ir pasiūlytų geresnių paslaugų žemesnėmis kainomis.

(3) Komisijos pateiktoje ataskaitoje „Paslaugų vidaus rinkoje būklė“ įvardijama daugelis kliūčių, trukdančių arba lėtinančių paslaugų, teikiamų tarp valstybių narių <...> plėtrą. Kliūtys daro įtaką daugeliui paslaugų sričių visais teikimo etapais ir turi tam tikrų bendrų bruožų, tarp jų ir tai, kad jos dažniausiai kyla dėl administracinės naštos, su veikla kitoje valstybėje susijusio teisinio netikrumo ir valstybių narių abipusio pasitikėjimo trūkumo.

(4) <...> Šių kliūčių pašalinimas, tuo pat metu užtikrinant pažangų Europos socialinį modelį, yra svarbiausia sąlyga siekiant įveikti sunkumus, kilusius įgyvendinant Lisabonos strategiją, ir atgaivinti Europos ekonomiką, ypač užimtumo ir investicijų aspektais. <...>

(5) Todėl būtina pašalinti kliūtis valstybėse narėse veikiančių teikėjų įsisteigimo laisvei ir laisvam paslaugų judėjimui tarp valstybių narių bei užtikrinti gavėjams ir teikėjams būtiną teisinį tikrumą, kad jie galėtų praktiškai naudotis šiomis dviem Sutartyje įtvirtintomis pagrindinėmis laisvėmis. Kadangi kliūtys paslaugų vidaus rinkoje turi įtakos subjektams, kurie pageidauja įsisteigti kitose valstybėse narėse, ir subjektams, kurie teikia paslaugą kitoje valstybėje narėje, bet ten neįsisteigia, būtina suteikti teikėjams galimybę plėtoti jų veiklą vidaus rinkoje ir įsisteigiant valstybėje narėje, ir pasinaudojant laisvu paslaugų judėjimu. Teikėjai privalo turėti galimybę rinktis tarp šių dviejų laisvių, atsižvelgiant į savo augimo strategiją kiekvienoje valstybėje narėje.

(6) Šių kliūčių neįmanoma pašalinti vien tik tiesiogiai taikant [SESV] 49 ir 56 straipsnius, kadangi, pirma, kiekvieno konkretaus atvejo nagrinėjimas per pažeidimų procedūras prieš atitinkamas valstybes nares, ypač po plėtros, būtų itin sudėtingas nacionalinėms ir Bendrijos institucijoms, ir, antra, daugeliui kliūčių pašalinti reikia iš anksto suderinti nacionalinius teisės aktus ir pradėti administracinį bendradarbiavimą. Kaip pripažino Europos Parlamentas ir Taryba, Bendrijos teisėkūros priemonės leidžia sukurti tikrą paslaugų vidaus rinką.

(7) Šia direktyva sukuriamas bendras teisinis pagrindas, kuris naudingas daugeliui paslaugų, kartu atsižvelgiant į kiekvieno veiklos tipo ar profesijos ypatumus ir jų reglamentavimo sistemą. Šis teisinis pagrindas grindžiamas dinamišku ir atrankiniu požiūriu, kad pirmiausia reikia šalinti lengviausiai pašalinamas kliūtis, o kitų kliūčių atveju pradėti vertinimo, konsultacijų ir konkrečių klausimų papildomo derinimo procesą <...>. Būtina numatyti darnų priemonių rinkinį, apimantį konkrečių sričių derinimą, administracinį bendradarbiavimą, nuostatą dėl laisvės teikti paslaugas ir skatinimą kurti tam tikrų sričių elgesio kodeksus. <...>

<...>

(16) Ši direktyva taikoma tik valstybėje narėje įsisteigusiems teikėjams ir neapima išorinių aspektų. <...>

<...>

(33) Šioje direktyvoje vartojama paslaugų sąvoka apima didelę nuolat besikeičiančios veiklos įvairovę, įskaitant verslo paslaugas, pavyzdžiui, <...> sertifikavimą <...>."

4 Direktyvos 2006/123 2 straipsnis „Taikymo sritis" suformuluotas taip:

„1. Ši direktyva taikoma valstybėje narėje įsisteigusių teikėjų teikiamoms paslaugoms.

2. Ši direktyva netaikoma šioms veiklos rūšims:

<...>

i) veiklai, susijusiai su viešosios valdžios funkcijų vykdymu, kaip apibrėžta [SESV 51] straipsnyje;

<...>."

5 Pagal Direktyvos 2006/123 3 straipsnio 3 dalį valstybės narės taiko šios direktyvos nuostatas laikydamosi SESV nustatytų įsisteigimo teisės ir laisvo paslaugų judėjimo taisyklių.

6 Šios direktyvos III skyriuje „Teikėjų įsisteigimo laisvė" esančiame 14 straipsnyje „Draudžiami reikalavimai" nustatyta:

„Valstybės narės nekelia teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui savo teritorijoje nė vieno iš šių reikalavimų:

1) diskriminaciniai reikalavimai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su pilietybe arba įmonės registruotos buveinės vieta <...>

<...>

3) teikėjo laisvės rinktis pagrindinės ar antrinės buveinės steigimą apribojimai, ypač teikėjo įsipareigojimas [pareiga] turėti savo pagrindinę buveinę atitinkamos valstybės narės teritorijoje, arba laisvės pasirinkti atstovybės, filialo arba pavaldžiosios įmonės steigimo formą apribojimai;

<...>"

7 Pagal Direktyvos 2006/123 tame pačiame skyriuje esantį 15 straipsnį „Vertintini reikalavimai" valstybės narės įpareigojamos tikrinti, ar pagal jų teisės sistemą taikomi kurie nors šio straipsnio 2 dalyje išvardyti reikalavimai, ir užtikrinti, kad visi tokie reikalavimai atitiktų to paties straipsnio 3 dalyje nustatytas nediskriminavimo, būtinybės ir proporcingumo sąlygas.

8 Į šios direktyvos IV skyrių „Laisvas paslaugų judėjimas" įtrauktas 16 straipsnis „Laisvė teikti paslaugas". Šiame straipsnyje numatyta:

„1. Valstybės narės gerbia teikėjų teisę teikti paslaugas ne toje valstybėje narėje, kurioje jie yra įsisteigę.

Valstybė narė, kurioje teikiama paslauga, savo teritorijoje užtikrina nevaržomą teisę teikti paslaugas ar vykdyti paslaugų teikimo veiklą.

Valstybės narės savo teritorijoje neapriboja teisės teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymo jokiais reikalavimais, kuriais būtų pažeidžiami šie principai:

a) nediskriminavimas: reikalavimas neturi būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojantis pagal pilietybę arba pagal valstybę narę, kurioje juridinis asmuo įsisteigęs;

b) būtinybė: reikalavimas turi būti pagrįstas viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, visuomenės sveikatos ar aplinkos apsaugos sumetimais;

c) proporcingumas: reikalavimas turi būti tinkamas siekiamam tikslui įgyvendinti ir juo neturi būti reikalaujama daugiau, nei reikia tokiam tikslui [pasiekti].

2. Valstybės narės negali apriboti kitoje valstybėje narėje įsisteigusio teikėjo laisvės teikti paslaugas, nustatydamos tokius reikalavimus:

a) reikalavimą teikėjui būti įsisteigusiam tos valstybės narės teritorijoje;

<...>

3. Valstybei narei, į kurią atvyksta teikėjas, nekliudoma taikyti paslaugų teikimo reikalavimų, jei jie pagrįsti viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, visuomenės sveikatos ar aplinkos apsaugos sumetimais, ir jeigu laikomasi 1 dalies nuostatų. <...>“

Italijos teisė

9 2010 m. spalio 5 d. Respublikos Prezidento dekreto Nr. 207 dėl 2006 m. balandžio 12 d. Įstatyminio dekreto Nr. 163 įgyvendinimo (GURI paprastasis priedas, Nr. 288, 2010 m. gruodžio 10 d.), kuriuo panaikinamas 2000 m. sausio 25 d. Respublikos Prezidento dekretas Nr. 34, 64 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad SOA statusą turinčios bendrovės steigiamos kaip akcinės bendrovės, jų pavadinime turi būti aiškiai nurodyta „sertifikavimo įstaiga“, o buveinė – registruota Italijos Respublikos teritorijoje.

Pagrindinės bylos aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

10 *Rina SpA* yra *Rina* grupei priklausanti holdingo bendrovė. Šios bendrovės buveinė yra Genujoje (Italija).

11 *Rina Services SpA* – *Rina* grupei priklausanti akcinė bendrovė, kurios buveinė taip pat Genujoje. Ji teikia kokybės atitikties standartui UNI CEI EN 45000 sertifikavimo paslaugas.

12 *SOA Rina Organismo di Attestazione SpA* taip pat yra akcinė bendrovė, turinti buveinę Genujoje. Ji užsiima statybos įmonių organizavimo, gamybos sertifikavimo ir techninės kontrolės veikla. Šios bendrovės 99 % kapitalo priklauso *Rina SpA* ir 1 % – *Rina Services SpA*.

13 Šios trys bendrovės pareiškė skundus *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio*, jais ginčijo 2010 m. spalio 5 d. Respublikos Prezidento dekreto Nr. 207 dėl 2006 m. balandžio 12 d. Įstatyminio dekreto Nr. 163 įgyvendinimo 64 straipsnio 1 dalies teisėtumą, kiek joje numatyta, kad SOA turi turėti registruotą buveinę Italijos Respublikos teritorijoje.

14 2011 m. gruodžio 13 d. sprendimais šis teismas patenkino minėtus skundus, motyvuodamas tuo, kad reikalavimas dėl registruotos buveinės vietos nesuderinamas su Direktyvos 2006/123 14 ir 16 straipsniais.

15 Pareiškėjos pagrindinėje byloje apskundė šiuos sprendimus *Consiglio di Stato* ir visų pirma nurodė, kad SOA veikla susijusi su viešosios valdžios funkcijų vykdymu, kaip tai suprantama pagal SESV 51 straipsnį, todėl ji nepatenka nei į Direktyvos 2006/123, nei į SESV 49 ir 56 straipsnių taikymo sritį.

16 Esant šioms aplinkybėms *Consiglio di Stato* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar pagal Sutartyje įtvirtintus įsisteigimo laisvės (SESV 49 straipsnis) ir laisvės teikti paslaugas (SESV 56 straipsnis) principus, taip pat pagal Direktyvoje 2006/123 nustatytus principus draudžiama priimti ir taikyti nacionalinės teisės aktus, kuriuose numatyta, kad kaip akcinių bendrovių įsteigtų SOA „buveinė turi būti registruota [Italijos] Respublikos teritorijoje“?

2. Ar SESV 51 straipsnyje numatyta išimtis turi būti aiškinama kaip apimanti tokią veiklą, šiuo atveju – sertifikavimą, vykdomą privatinės teisės subjektų, kurie, pirma, turi būti įsteigti kaip akcinės bendrovės ir veikti rinkoje konkurencijos sąlygomis ir, antra, vykdyti viešosios valdžios funkcijas, todėl privalo turėti priežiūros institucijų išduotą leidimą ir būti jų griežtai kontroliuojami?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl antrojo klausimo

17 Antruoju klausimu, kurį reikia nagrinėti pirmiausia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar SESV 51 straipsnio pirma pastraipa turi būti aiškinama taip, kad SOA atliekama sertifikavimo veikla susijusi su viešosios valdžios funkcijų vykdymu, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

18 Konstatuotina, kad Sprendime *SOA Nazionale Costruttori* (C-327/12, EU:C:2013:827) Teisingumo Teismas jau sprendė tokį klausimą, kurį uždavė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusi *Consiglio di Stato*.

19 To sprendimo 52 punkte jis padarė išvadą, kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 28–35 punktuose nurodytus argumentus, visų pirma į tai, kad SOA yra pelno siekiančios įmonės, kurios vykdo veiklą konkurencijos sąlygomis ir neturi jokių su sprendimų priėmimu susijusių galių, priskiriamų prie viešosios valdžios funkcijų vykdymo, negalima tvirtinti, kad SOA vykdoma sertifikavimo veikla yra tiesioginis ir konkretus dalyvavimas vykdant viešosios valdžios funkcijas, kaip tai suprantama pagal SESV 51 straipsnį.

20 Teisingumo Teismas to paties sprendimo 54 punkte konkrečiai pažymėjo, kad negalima laikyti, kad sertifikuotinų įmonių techninio ir finansinio pajėgumo, asmenų, kuriems išduoti sertifikatai, pateiktų deklaracijų, pažymų ir dokumentų teisingumo ir turinio, taip pat to, ar vis dar tenkinamos su kandidato arba dalyvio asmenine padėtimi susijusios sąlygos, tikrinimui, kurį vykdo SOA, būdinga sprendimo priėmimo autonomija, kaip yra vykdant viešosios valdžios funkcijas, nes šis tikrinimas visiškai reglamentuotas nacionalinės teisės aktuose. Beje, to sprendimo tame pačiame punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad būtent valstybė tiesiogiai prižiūri, kaip atliekamas tas tikrinimas, ir jis skirtas palengvinti atlikti perkančiosioms organizacijoms pavestą užduotį viešojo darbų pirkimo srityje, taigi jo tikslas – leisti šioms organizacijoms vykdyti joms pavestą užduotį tiksliai ir konkrečiai žinant techninius ir finansinius viešojo pirkimo dalyvių pajėgumus.

21 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo prašyme nenurodo, kad nuo tada, kai susiklostė faktinės aplinkybės, dėl kurių priimtas Sprendimas *SOA Nazionale Costruttori* (C-327/12, EU:C:2013:827), būtų kaip nors pasikeitęs SOA vykdomos veiklos pobūdis.

22 Tokiomis aplinkybėmis į antrąjį klausimą reikia atsakyti: SESV 51 straipsnio pirma pastraipa aiškintina taip, kad šioje nuostatoje numatyta įsisteigimo teisės išimtis netaikytina sertifikavimo įstaigos statusą turinčių bendrovių vykdomai sertifikavimo veiklai.

Dėl pirmojo klausimo

23 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis keliomis Sąjungos teisės nuostatomis, būtent SESV 49 ir 56 straipsniais bei Direktyvoje 2006/123 nustatytais principais, teiraujasi, ar šią teisę reikia aiškinti taip, kad ja draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje, pagal kuriuos SOA buveinė turi būti registruota nacionalinėje teritorijoje.

24 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad sertifikavimo paslaugos patenka į Direktyvos 2006/123 taikymo sritį, beje, jos aiškiai paminėtos tos pačios direktyvos 33 konstatuojamojoje dalyje, kur pateikiamas veiklos, kuriai taikytina ta pati direktyva, pavyzdžių sąrašas.

25 Nagrinėjamu atveju pagrindinėje byloje ginčijamas reikalavimas dėl sertifikavimo įstaigų buveinės vietos patenka į Direktyvos 2006/123 14 straipsnio taikymo sritį. Iš tiesų tiek, kiek šiuo reikalavimu SOA įpareigojamos turėti registruotą buveinę nacionalinėje teritorijoje, jis, viena vertus, tiesiogiai pagrįstas paslaugų teikėjo registruotos buveinės vieta, kaip tai suprantama pagal tos direktyvos 14 straipsnio 1 punktą, ir, kita vertus, riboja paslaugų teikėjo laisvę pasirinkti pagrindinę ar antrinę buveinę, nes šis įpareigojamas turėti savo pagrindinę buveinę atitinkamos valstybės narės teritorijoje, kaip tai suprantama pagal šio straipsnio 3 punktą.

26 Pagal Direktyvos 2006/123 14 straipsnį draudžiama, kad teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklai vykdyti savo teritorijoje valstybės narės keltų vieną iš jo 1–8 punktuose išvardytų reikalavimų, ir taip jos pirmiausia įpareigojamos sistemingai naikinti šiuos reikalavimus.

27 Vis dėlto Italijos Respublika tvirtina, kad reikalavimas SOA turėti registruotą buveinę nacionalinėje teritorijoje pagrįstas būtinybe užtikrinti, kad viešosios valdžios institucijos veiksmingai kontroliuotų SOA veiklą.

28 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, kaip nurodė Lenkijos Respublika ir Komisija, Direktyvos 2006/123 14 straipsnyje išvardytų reikalavimų, prie kurių priskiriami pagrindinėje byloje nagrinėjami teisės aktai, negalima pateisinti.

29 Šią išvadą reikia padaryti remiantis tiek šio 14 straipsnio tekstu, tiek Direktyvos 2006/123 bendra struktūra.

30 Iš tiesų, viena vertus, iš to straipsnio pavadinimo matyti, kad jo 1–8 punktuose išvardyti reikalavimai yra „draudžiami“. Be to, iš šio straipsnio teksto nematyti, kad valstybės narės turi galimybę pateisinti tokių reikalavimų palikimą galioti savo nacionalinės teisės aktuose.

31 Kita vertus, kiek tai susiję su įsisteigimo laisve, Direktyvos 2006/123 bendra struktūra pagrįsta aiškiu draudžiamų ir vertintinų reikalavimų atskyrimu. Pirmuosius reglamentuoja šios direktyvos 14 straipsnis, o antriesiems taikomos jos 15 straipsnyje įtvirtintos taisyklės.

32 Konkrečiai dėl vertintinų reikalavimų pažymėtina, kad pagal Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 1 dalį valstybės narės privalo patikrinti, ar pagal jų teisės sistemą taikomi kurie nors šio straipsnio 2 dalyje išvardyti reikalavimai, ir užtikrinti, kad jie atitiktų 3 dalyje nustatytas nediskriminavimo, būtinybės ir proporcingumo sąlygas.

33 Šiuo klausimu iš minėto 15 straipsnio 5 ir 6 dalių matyti, kad valstybės narės gali palikti galioti ar prireikus nustatyti naujus to paties straipsnio 2 dalyje nurodyto pobūdžio reikalavimus, jeigu jie atitinka šios nuostatos 3 dalyje numatytas nediskriminavimo, būtinybės ir proporcingumo sąlygas.

34 Be to, dėl laisvo paslaugų judėjimo Direktyvos 2006/123 16 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad valstybė narė, į kurią paslaugų teikėjas atvyksta teikti savo paslaugų, gali taikyti paslaugų teikimo reikalavimus, jeigu jie pagrįsti viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, visuomenės sveikatos ar aplinkos apsaugos sumetimais ir jeigu laikomasi šio straipsnio 1 dalies nuostatų.

35 Tačiau tokia galimybė nenumatyta dėl Direktyvos 2006/123 14 straipsnyje išvardytų „draudžiamų“ reikalavimų.

36 Tokios išvados nepaneigia šios direktyvos 3 straipsnio 3 dalis, pagal kurią valstybės narės taiko jos nuostatas „laikydamosi Sutartyje nustatytų įsisteigimo teisės ir laisvo paslaugų judėjimo taisyklių“.

37 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, kaip nurodė Lenkijos Respublika, Direktyvos 2006/123 3 straipsnio 3 dalį aiškinant taip, kad pagal ją valstybėms narėms leidžiama, remiantis pirmine teise, pateisinti šios direktyvos 14 straipsniu draudžiamą reikalavimą, ši nuostata taptų neveiksminga ir galiausiai paneigtų ja atliktą konkretų suderinimą.

38 Iš tiesų toks aiškinimas prieštarautų Sąjungos teisės aktų leidėjo Direktyvos 2006/123 6 konstatuojamojoje dalyje padarytai išvadai, kad kliūčių neįmanoma pašalinti vien tiesiogiai taikant Sutarties 49 straipsnį, nes pirmiausia kiekvieno konkretaus šios teisės ribojimo atvejo nagrinėjimas būtų itin sudėtingas. Pripažinus, kad pagal šios direktyvos 14 straipsnį „draudžiamus“ reikalavimus galima pateisinti remiantis pirmine teise, tai būtent reikštų, kad vėl įvedamas visų įsisteigimo laisvės apribojimų konkrečių atvejų nagrinėjimas pagal SESV.

39 Be to, svarbu pažymėti, kad Direktyvos 2006/123 3 straipsnio 3 dalis netrukdo jos 14 straipsnio aiškinti taip, kad pastarojoje nuostatoje išvardyti draudžiami reikalavimai negali būti pateisinami. Iš tiesų tokiu draudimu, nenustatant galimybės jo pateisinti, siekiama užtikrinti, kad tam tikri įsisteigimo laisvės apribojimai, kurie, Sąjungos teisės aktų leidėjo nuomone, ir pagal Teisingumo Teismo praktiką laikytini kaip darantys didelį neigiamą poveikį tinkamam vidaus rinkos veikimui, būtų šalinami sistemingai ir greitai. Toks tikslas atitinka SESV.

40 Taigi, net jeigu pagal SESV 52 straipsnio 1 dalį dėl kurios nors iš joje išvardytų priežasčių valstybėms narėms leidžiama pateisinti nacionalines priemones, kurios sudaro įsisteigimo laisvės apribojimą, vis dėlto tai nereiškia, kad priimdamas antrinės teisės aktą, pavyzdžiui, Direktyvą 2006/123, kuriuo sukonkretinama SESV įtvirtinta pagrindinė laisvė, Sąjungos teisės aktų leidėjas negali apriboti tam tikrų leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo, juolab kad, kaip yra nagrinėjamu atveju, atitinkama antrinės teisės nuostata tik perteikiama nusistovėjusi teismo praktika, pagal kurią toks reikalavimas, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, yra nesuderinamas su pagrindinėmis laisvėmis, kuriomis gali remtis ūkio subjektai (šiuo atžvilgiu, be kita ko, žr. Sprendimo *Komisija / Prancūzija*, C-334/94, EU:C:1996:90, 19 punktą).

41 Tokiomis aplinkybėmis, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2006/123 14 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos SOA buveinė turi būti registruota nacionalinėje teritorijoje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

42 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. **SESV 51 straipsnio pirma pastraipa aiškintina taip, kad šioje nuostatoje numatyta įsisteigimo teisės išimtis netaikytina sertifikavimo įstaigos statusą turinčių bendrovių vykdomai sertifikavimo veiklai.**

2. **2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 14 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos sertifikavimo įstaigos statusą turinčios bendrovės buveinė turi būti registruota nacionalinėje teritorijoje.**

Parašai.